

Teknik- och griftegårdsnämnden

Verksamhetsområde

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden.

Teknik- och griftegårdsnämndens verksamhetsområden är gata och trafik, vatten och avlopp, avfallshantering, parker och natur, måltidsservice (kost), teknik- och infrastrukturprojekt, bostadsanpassning, begravningsverksamhet, skogsbruk, hamnar, kolonilotter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Ansvarig ordförande: Jimmy Rydé
Ansvarig förvaltningschef: Patrik Karlsson

Viktiga beslut och händelser under året

Förvaltningen arbetar med att implementera ett digitalt verksamhetssystem för gata-, park- och griftegårdens verksamhetsområden som geografisk information i ett kartsystem.

Förvaltningen arbetar med att ta fram sårbarhetsanalyser och beroendeanalyser av förvaltningens samhällsviktiga verksamheter och upprätta kontinuitetsplaner utifrån genomförd kartläggning av risker och beroenden.

Förvaltningen har tagit fram nya riktlinjer för vinterväghållningen som är beslutad av politiken, i syfte att säkerställa kvalitén i vinterväghållningen.

Förvaltningen ska ta fram nya reviderade riktlinjer för tjänstefordon, i syfte att strukturera upp arbetet med kommunens tjänstefordon för personbilar och lätta lastbilar.

Förvaltningen arbetar med att ta fram en hastighetsplan för Tranås kommun, i syfte att genomlys vilken hastighet som bör gälla på respektive kommunal gata i Tranås kommun.

Förvaltningen har tagit fram en förnyelseplanering av befintligt VA-ledningsnät i syfte att säkerställa att förnyelsetakten är högst 100 år, vilket motsvarar en förnyelsetakt på 1 % av ledningsnätet per år.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en vattentjänstplan. Ny lagstiftning ställer krav på samtliga VA-huvudmän att upprätta en vattentjänstplan för att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar.

Förvaltningen arbetar med planeringen för implementering av fastighetsnära insamling med start senast 1 januari 2027. Alla kommuner ska införa fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och anmälda samlokaliserade verksamheter.

Förvaltningen har reviderat avfallsföreskrifterna utifrån nya lagkrav i miljöbalken.

Förvaltningen har tagit fram en plan för övertagandet av samtliga ÄVS:er i Tranås kommun då dessa kommer övergå i kommunal regi från 2024. Förvaltningen har upphandlat hämtningsentreprenör, upprättat städschema och uppdaterat kundtjänsten inför 2024.

Förvaltningen kommer färdigställa upprättandet av bevarandeplaner tillsammans med Jönköpings Länsmuseum.

Förvaltningen har tagit fram ett lokalprogram för Kostcenter i samråd med barn- och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på ändrat arbetssätt för att kunna ställa om produktionen till SÄBO, från kyld till varm mat till lunch på vardagar. Det nya arbetssättet kommer implementeras under början på 2024.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Projektavdelningen

Projektavdelningen har arbetat fram en checklista kopplat till hållbarhet och Kommunvision 2040 *"Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina tillgångar"*, vars syfte är att stödja och utveckla miljö- och hållbarhetsarbete i kommunens mark- och anläggningsprojekt.

I varje projekt väljs ett antal punkter ut som sedan arbetas in i projektet. Exempel på områden är bl.a. energi- och vattenanvändning, föroreningar, dagvattenhantering, hållbarhetskrav i upphandling av entreprenör. Arbetet kräver fördjupade kunskaper inom dessa områden som sedan ska leva vidare in i nästa projekt och utgöra mätbara mål sett till utsläpp, miljöpåverkan och nya arbetssätt.

Efter varje avslutat projekt görs en utvärdering samt kunskapsöverföring i syfte att skapa mer hållbara projekt samt att antalet punkter utökas in i nästa projekt.

Gatuavdelningen

En väl utformad cykelinfrastruktur är grunden för snabb, enkel och säker cykling i staden. Cykelvägarna får inte ha onödiga avbrott. Det ska gå att cykla till alla målpunkter och utformningen av infrastrukturen ska motsvara cyklistens behov av framkomlighet, komfort, trygghet och säkerhet.

Avdelningen eftersträvar en hög standard på gatunätet och gång- och cykelvägnätet i Tranås kommun. För detta krävs kontinuerligt drift- och underhåll samt en reinvesteringsbudget som läggs på kommunens gator och gång- och cykelvägar. Vidare krävs prioriteringar och långsiktig planering med fokus på samordning med övriga intressenter.

För att säkerställa en god standard och säkerhet på våra broar och tunnlar samt för att undvika ökande kostnader för renovering behöver ett helhetsgrepp kring våra konstbyggnader tas kommande år. De objekt som är aktuella för renovering och underhållsarbeten av större dignitet är nu inlagda i budget 2023 samt plan för 2024 och 2025 enligt den underhållsplan för konstbyggnader som tagits fram våren 2022. Vi behöver hålla en åtgärdstakt på 2-3 objekt/byggnader per år fram till 2027 för att inte kostnaderna ska öka ytterligare utifrån den underhållsplan som arbetats fram våren 2022.

VA- och avfallsavdelningen

Ett av avdelningens större uppdrag är att motverka utsläpp till vatten, eftersom att eventuella utsläpp skulle medföra en stor miljöpåverkan. Avdelningen renar därför vatten från hushåll och verksamheter för att det ska bli så lite miljöpåverkan som möjligt lokalt för sjön Sommen men även för Östersjön.

Ett säkert dricksvatten som är fritt från sjukdomsframkallande bakterier och mikroorganismer är en grundläggande del i samhällsuppdraget som avdelningen har. Prover tas på vattenverket, på ledningsnätet och hos användare, utifrån kontrollmyndighetens fastställda regler gällande omfattning och frekvens.

För att undvika problem vid regn och oönskat inläckage i VA-ledningar krävs att ledningarna underhålls och förnyas i tillräcklig omfattning. Om inte detta sker finns stor risk för t.ex. bräddningar av orenat vatten och källaröversvämningar.

Restavfall är det avfall som återstår efter att allt återvinningsbart- och miljöfarligt avfall, så som förpackningar, matavfall och farligt avfall, har sorterats ut. Restavfallet skickas till förbränning. För att nå en mer hållbar resurshushållning och bidra till minskade mängder restavfall samt minskade kostnader för behandling, är det angeläget att arbeta med avfallsförebyggande åtgärder. Förebyggande åtgärder bidrar till att minimera felsorteringen och främja en ökad återvinning av förpackningsmaterial.

Park- och griftegårdsavdelningen

En inventering av Tranås kommuns stadsträd är nödvändig för att säkerställa ett långsiktigt bevarande av den gröna miljön, som är en förutsättning för trivsel och ett attraktivt samhälle. Inventeringen kommer ligga som grund för kommande trädvårdsplan och kommer medföra att det även går att utläsa trädens ekonomiska värde. En komplett inventering av Tranås kommuns stadsträd beräknas vara klar till år 2025.

För att säkerställa att kommunen lever upp till kraven inom SS-EN 1176 kommer lekplatserna genomlysas vid en större genomgång, där de viktigaste felen (A-fel) åtgärdas först. Utrustning som inte lever upp till gällande krav på grund av ålder och funktion kan behöva ersättas, alternativt plockas bort, för att säkerställa användarnas säkerhet.

I syfte att främja ett mer långsiktigt hållbart skogsbruk sänks uttaget från slutavverkningarna årligen, för att år 2025 ligga på ett uttag om ca 1200 m³ fub, vilket motsvarar ett värde på ca 660 000 kr. Mer fokus inom skogen kommer läggas på röjning, gallring och naturvårdhöjande åtgärder, så som lövskogsskötsel och biologisk mångfald.

Som ett steg för att främja ett mer hållbart samhälle och göra traditionell grönyteskötsel mer klimat-anpassad inom griftegården pågår ett ständigt förbättringsarbete där bensindrivna maskiner och redskap kontinuerligt byts ut mot fossilfria alternativ. Målsättningen är att årligen byta ut två (2) stycken bensindrivna maskiner eller redskap mot fossilfria alternativ.

Kostavdelningen

Att välja ekologiska livsmedel bidrar till en minskad användning av konstgödsel och bekämpningsmedel. Märkningen tar dock ingen hänsyn till klimatpåverkan.

Att mäta matsvinn i kommunens egen verksamhet t.ex. tallrikssvinn och kantinsvinn, synliggör hur mycket mat som slängs i onödan. Mätningen utgör sedan grunden till att börja testa åtgärder som kan minska det onödiga matavfallet.

Nämndmål och nämndsindikationer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Startvärde	Målvärde år 2023
<i>Kommunvision 2040</i> • Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina tillgångar	Arbeta för att skapa innovativa lösningar i projekt där hållbarhet är ett ledord	Andel projekt där hållbarhets-checklistan använts som utvärdering	Hållbarhets-checklistan har använts som utvärdering i nio (9) projekt under 2021	6 st
<i>Strategi för hållbar utveckling</i> Kommunikationer – infrastruktur • Cykelstrategi	Utbyggnad av gång- och cykelvägar (GC-vägar)	Antal meter utbyggd GC-väg i Tranås kommun	Totalt antal meter GC-väg 2021-12-31: 67 239 m	+ 400 m
<i>Strategi för hållbar utveckling</i>	Högre standard på gatunätet	Kvadratmeter nybelagda gator	Totalt antal m ² gata 2021-12-31: 861 840 m ²	25 000 m ²

Kommunikationer – infrastruktur • Gatunät				
<i>Strategi för hållbar utveckling</i> Kommunikationer – infrastruktur • GC-vägnätet	Högre standard på GC-vägnätet	Kvadratmeter nybelagda GC-vägar	Totalt antal m ² GC-väg 2021-12-31: 201 717 m ²	3 500 m ²
<i>Strategi för hållbar utveckling</i> • Broar och tunnlar	Uppfylla renoverings och underhållsbehov et för våra broar och tunnlar	Antal åtgärdade objekt enligt underhållsplan för broar och tunnlar	12 objekt kräver åtgärd fram till 2027	2 st
<i>VA-strategi</i> • Påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag	Minska negativ påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag	Det totala utsläppet av lättnedbrytbart organiskt material (BOD7), kväve och fosfor får ej överstiga tillsynsmyndighetens krav	Utfall 2021 BOD7 2,5 mg/l P-tot – 0,39 mg/l N-tot – 13,4 mg/l	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l. N -20 mg/l.
<i>VA-strategi</i> • Vi har en stark dricksvattenförsörjning	En säker livsmedelsproduktion	Antalet underkända vattenprov på vattenverk, ledningsnät och hos användare	Antal underkända vattenprover 2021: 0 st	0 st.
<i>VA-strategi</i> • Långsiktigt hållbar vattenförsörjning och hanteringen av spillvatten och dagvatten	Högre förnysetakt i VA-ledningsnät	Förnysetakten ska vara högst 200 år, vilket motsvarar en förnysetakt på 0,5 % av ledningsnätet per år	Antal m kommunalt VA-ledningsnät: 505 003 m	0,5 %
<i>Avfallsplan</i> • Hushållsavfall	Rent hushållsavfall	Den totala vikten av hushållens optiska restavfallspåse till förbränning ska minska med 20 % till år 2025, jämfört med 2021.	Antal kg 2021 2 585 000 kg	5 %
<i>Kommunvision 2040</i> <i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i> • Park	Inventering och analys av Tranås stadsträd	En komplett inventering av Tranås kommuns tätortsträd, 25 % årligen fram till 2025.	Totalt antal stadsträd samt antal inventerade träd 2021: 0 st	25 %
<i>Kommunvision 2040</i> <i>En trygg livsmiljö skapar framtidstro</i> • Park	Antal funktionsfel på lekplatser	Utrustning som inte lever upp till gällande krav på grund av ålder och funktion kan behöva ersättas alternativt plockas bort för att	Antal A, B och C-fel 2021-12-31 A-Fel: 20 B-Fel: 30 C-Fel: 171	0 styck A-fel 0 styck B-fel

		säkerställa användarnas säkerhet		enligt SS-EN 1176
<i>Kommunvision 2040</i> <i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i> • Park	Ett långsiktigt hållbart skogsbruk	Målsättning att minska det ekonomiska uttaget från skogen till förmån för ett mer långsiktigt hållbart skogsbruk	Uttag 2021 4140 fub + Norrby 4: 1276 fub	Uttag 2700 m ³ fub avverknin g
<i>Kommunvision 2040</i> <i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i> • Grift/ park	Byta ut bensindrivna maskiner och verktyg mot fossilfria alternativ	Målsättningen är att årligen byta ut 2 stycken bensindrivna maskiner eller redskap mot ett fossilfritt alternativ	Antal utbytta bensindrivna verktyg 2021: 3 stycken	2 styck/ år
<i>Avfallsplan</i> • Minskat matsvinn	Göra en årlig uppföljning och visualisering av matsvinn i kommunens kök och serveringslokaler	Matsvinnet i kök och serveringslokaler ska minska med 25 % till 2025 jämfört med 2021	Matsvinn har inte mätts under 2021 på grund av pandemin utan startvärde kommer gälla för utfallet 2022	6,25 %
<i>Kostpolicy – Tranås kommun</i> • Kommunen ska verka för ökad ekologisk odling genom att i möjligaste mån köpa ekologiska livsmedel	Mer ekologiska livsmedel	Målet är att andelen ekologiska varor i kommunala kök ska vara minst 25 %	Totalt inköp av EKO livsmedel är 20% under 2021.	25 %

Förvaltningens styrning mot inriktning mot tillväxt

Förvaltningen arbetar med att skapa en attraktiv kommun för 30-50 åringar i arbete, bland annat genom:

- Marknadsföring av cirkulär hållbarhet i nya bostadsområden för att nå eventuella inflyttare. T ex cykel- och bilpooler, miljövänligt byggande, återvinning och stadsnära odling.
- Standarden på befintligt gatunät och gång- och cykelvägnät ska höjas och nya sträckningar för framförallt GC-vägnät.
- Skapa bättre förutsättningar för detaljhandeln i Tranås centrum med stöd av den nya parkeringsstrategin.
- Skapa och tillgodose attraktiva rekreationsområden, lekplatser och gröna miljöer. Höga naturvärden och den gröna stadsmiljön är några av Tranås kommun styrkor.

Driftsresultat

Prognosen för de skattefinansierade verksamheterna är 53,05 mkr gentemot budget som är 53,9 mkr.

Teknik- och griftegårdsnämndens prognostiseras att göra ett överskott om 0,075 mkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskade konsultkostnader.

Tekniska kontoret prognostiseras att göra ett överskott om 0,035 mkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskade konsultkostnader.

Projektavdelningen har lagt sin prognos enligt budget.

Bostadsanpassningen har lagt sin prognos enligt budget.

Gatuverksamheten prognostiseras att göra ett överskott om 0,74 mkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskade personalkostnader till följd av sjukskrivningar, tjänstledigheter samt vakanser.

Parkverksamheten har lagt sin prognos enligt budget.

Kostverksamheten har lagt sin prognos enligt budget.

Avfallsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott gentemot budget på 0,25 mkr och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett underskott på 0,7 mkr. Det budgeterade överskottet beror på ökade intäkter från återvinnings-material och ökade försäljningsintäkter från återbruksbutiken.

Vatten- och avloppsverksamheten prognostiseras att göra ett underskott gentemot budget på 1 mkr och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett noll resultat. Det budgeterade underskottet beror på minskade intäkter från den rörliga brukningsavgiften, ökade kostnader för reparationer av befintliga anläggningar samt ökade kostnader för el och kemikalier.

Griftegårdsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott gentemot budget på 0,2 mkr och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett underskott om 0,2 mkr. Det budgeterade överskottet beror på att verksamheten fått försäkringsersättning efter föregående års driftstopp i krematoriet.

Investeringar

Prognosen för 2023 års investeringar är 53,271 mkr, jämfört med budget på 50,85 mkr.

Projektverksamhetens prognos för 2023 års investeringar är 0,05 mkr, jämfört med budget på 0,1 mkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att behovet av digital utrustning inte varit så stort.

Gatuverksamhetens prognos för 2023 års investeringar är 18,624 mkr, jämfört med budget på 16,275 mkr. Den ökade prognosen gentemot budget beror på att vi haft ökade kostnader i många projekt pga. inflationen.

Parkverksamheten prognostiseras att hålla budget.

Kostverksamheten prognostiseras att hålla budget.

Avfallsverksamhetens prognos för 2023 års investeringar är 1,2 mkr, jämfört med budget på 1,6 mkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att behovet av inköp av trädgårdskärl varit mindre än budgeterat samt att nytt skyltprojekt vart billigare än budgeterat

VA-verksamheten prognos för 2023 års investeringar är 28,651 mkr, jämfört med budget på 28,1 mkr. Den ökade prognosen gentemot budget beror på att vi haft ökade kostnader i många projekt pga. inflationen.

Griftegårdsverksamheten prognostiseras att hålla budget.

Personal

Samtliga avdelningar har för år 2023 tagit fram hälsoplaner i samarbete mellan avdelningschef och avdelningens hälsoinspiratör. Detta är ett led i förvaltningens arbete med att arbeta proaktivt för en hälsofrämjande arbetsplats.

Det råder brist på utbildade ingenjörer och tekniker inom förvaltningens verksamhetsområden. Utbildade kockar är även en yrkesgrupp som det råder brist på just nu och är därmed svårrekryterade.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med det systematiska kvalitetsarbetet genom att ta fram styrdokument för förvaltningens verksamhetsområden i syfte att skapa struktur, ordning och reda enligt Tranås kommuns ledningssystem.

Förvaltningen kommer under 2023 att göra en översyn av vår digitala mappstruktur. Detta i syfte att skapa en standard för mappstruktur inom förvaltningen samt gallra och GDPR-säkra mappinnehållet

Framtida utmaningar

Avfallsverksamheten står inför stora omställningar pga. ny lagstiftning kopplat till nya avfallsslag som kommunen ska ta ansvar över samt krav på fastighetsnära insamling.

Förvaltningen har en stor utmaning inom kostverksamheten med gamla och slitna kök, vilket begränsar avdelningens uppdrag och utveckling. Centralköket är i stora behov av renoveringar men eftersom att produktionen pågår 365 dagar om året i detta kök möjliggörs inte renovering med nuvarande produktion. Förvaltningen är därmed i stort behov av ytterligare tillagningskök inom kostverksamheten för att kunna möjliggöra renovering av Centralköket.

Tranås kommun har precis som många andra kommuner i Sverige en växande infrastrukturskuld som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med en växande befolkningsmängd som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att förvaltningen står inför stora utmaningar i framtiden.